

Stigende fødevarepriser er ikke lig profit for dagligvarekæderne

De danske forbrugerpriser stiger fortsat meget. Det gælder også fødevarepriserne, der i marts steg med 16,1 pct. ift. året før. De stigende fødevarepriser er dog ikke lig ren profit for dagligvarekæderne – snarere tværtimod. De er derimod en konsekvens af stigende producentpriser.

Stigende producentpriserne fører til højere forbrugerpriser

Inflationen i Danmark er høj set i historisk kontekst, og den er ikke kun begrænset til Danmarks grænser. Den høje inflation er et fænomen, der ses på tværs af hele Europa.¹ Det gælder også priserne på de fødevarer, som danskerne køber, når de handler ind i dagligvarebutikkerne.

De stigende priser i dagligvarebutikkerne er dog ikke lig med profit for dagligvarekæderne. Det skyldes, at omkostningerne til at indkøbe varer også er steget. Det ses blandt andet ved producentpriserne, der angiver den pris, som dagligvarekæderne køber ind til fra producenterne. I marts steg producentpriserne på fødevarer med 18,3 pct. ift. året før. I samme måned steg forbrugerpriserne på fødevarer derimod med 16,1 pct., hvilket er lavere end stigningen i producentpriserne. Forskellen mellem de to er dog blevet mindre.

Producentpriserne på fødevarer er de seneste to år faktisk steget mere end forbrugerpriserne, se figur 1. Det er et tegn på, at dagligvarekæderne har absorberet dele af prisstigningerne selv og ikke sendt dem videre til forbrugerne.

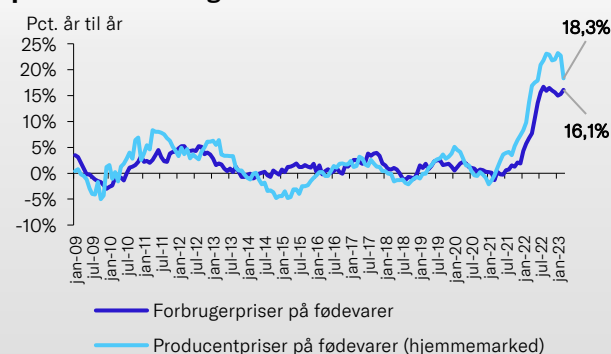
Prisforskel fører til markant lavere bruttoavance

Forskellen i prisudviklingen har haft den konsekvens, at bruttoavancen i danske supermarkeder faldt til 9,9 pct. i fjerde kvartal i 2022. Det er langt under resten af erhvervslivet, og det absolut laveste niveau siden 2009.

Bruttoavancen angiver, hvor stor en andel af omsætningen, der er tilbage til at betale faste omkostninger, når de variable omkostninger er betalt. Den lave bruttoavance i 2022 er en tydelig indikation på, at dagligvarebutikkerne ikke har øget overskuddet i 2022, men at de omvendt har absorberet dele af prisstigningerne selv uden at sende dem videre til forbrugerne. Samme udvikling ses også hos discountforretningerne samt hos købmænd og døgnkiosker.

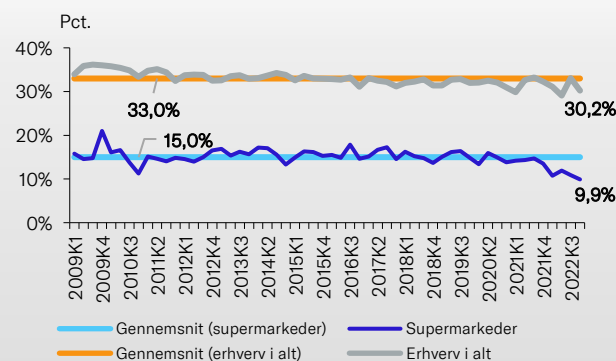
¹ Kilde: Eurostat, tabel PRC_FSC_IDX

Figur 1: Årlig stigning i forbruger- og producentpriser på fødevarer til og med marts 2023

Kilde: Danmarks Statistik, tabel PRIS111 og PRIS4015

Figur 2: Bruttoavanceprocent for supermarkeder og erhverv i alt fra 2009K4 til 2022K4

Kilde: Danmarks Statistik, tabel FIKS44